

ПРОЕКТ
зі зміцнення і утвердження прав жінок і дітей в Україні
(ТРЕС)
Загальний огляд

Слайд 1

Захист та підтримка прав дітей є і буде одним із пріоритетів Ради Європи. Фундаментальні права дітей захищені Європейською Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод та Європейською соціальною хартією: право на життя, право на недопущення жорстокого поводження або покарання, захист від примусової праці, повага щодо приватного та сімейного життя, право освіти.

Але, на жаль, ці права не завжди отримуються у повноті. Діти є жертвами багатьох форм насильства. Вони не можуть самі себе боронити, до їх голосу не прислухаються, або чують в останню чергу.

Рада Європи допомагає країнам-членам запроваджувати у свої національні законодавства міжнародні стандарти захисту прав дітей з метою запобігання негативного відношення щодо дітей.

Саме із цією метою в Україні було запроваджено програму підтримки та зміцнення прав дітей. Саме цьому і був присвячений проект технічної допомоги.

Слайд 2

Загальна інформація

- Проект ТРЕС – один із спільних проектів ЄС/РЄ в Україні
- Проект фінансувався Європейським Союзом і Радою Європи та впроваджувався Радою Європи
- Бюджет - € 1 200 000
- Тривалість проекту – 31 місяць (серпень 2008 - березень 2011)

Слайд 3

Керівництво проекту

- Рада Європи
- Генеральний Директорат з прав людини та юридичних питань
- Департамент інформаційного суспільства та протидії злочинам
- Підрозділ з протидії торгівлі людьми та сексуальній експлуатації

Слайд 4

● Мета проекту

Мета проекту полягає у підтримці ключових суб'єктів, а саме, інституцій, які приймають безпосередню участь у рішенні поставлених задач, а саме привести існуюче законодавство України, його практику та механізми, у відповідність із європейськими стандартами щодо захисту дітей проти сексуальної експлуатації та насильства, та захисту жінок та дітей від насильства

Слайд 5

Партнери проекту

- Головним, координуючим партнером проекту, виступало Міністерство сім'ї, молоді та спорту
- Міністерство юстиції України – ключовий партнер з питань обговорення змін законодавчого характеру
- Парламент України та інші державні інституції (такі як, судові органи, Міністерство внутрішніх справ, Генеральна прокуратура України, Секретаріат Уповноваженого ВРУ з прав людини, Міністерство соціальної політики, Міністерство освіти і науки)
- Неурядові громадські організації та ЗМІ

Всі ці організації приймали активну участь в ході імплементації проекту

Слайд 6

Результати та успіхи (в цілому)

- Прийняття та втілення в життя нових стандартів і необхідних реформ, що пов'язані з Європейською соціальною хартією (переглянутою) щодо захисту дітей від сексуальної експлуатації і сексуального розбещення
- вдосконалення законодавства і розробка комплексного підходу щодо профілактики та протидії насильства проти жінок і дітей, в т.ч. домашнє побутове насильство та торгівлю людьми

- навчання персоналу по питанням правового та адміністративного характеру стосовно захисту дітей від сексуальної експлуатації і сексуального розбещення, включно із новими формами насильства та сексуального розбещення дітей при використанні інформаційних технологій
- ратифікація Україною Конвенції Ради Європи про захист дітей від сексуальної експлуатації і сексуального розбещення (CETS No. 201)

Слайд 7

Слайд 8

Основні досягнення – вдосконалення національного законодавства

Конвенція Ради Європи CETS No.201

Конвенція Ради Європи CETS No.197

- Конвенція Ради Європи про заходи щодо протидії торгівлі людьми CETS No. 197 ратифікована минулого року
- Конвенція Ради Європи про захист дітей від сексуальної експлуатації і сексуального розбещення CETS No. 201

За підтримки проекту українські органи влади утворили в серпні 2009 р. Міжвідомчу Робочу групу для підготовки проектів законів з метою ратифікації Конвенції Ради Європи про захист дітей від сексуальної експлуатації і сексуального розбещення CETS No. 201. А саме, міжвідомчу Робоча група для роботи по комплексному внесенню змін до законодавства України створена на базі Міністерства юстиції України.

До складу робочої групи увійшли фахівці Міністерства юстиції, Генеральної прокуратури, Міністерства внутрішніх справ, Міністерства освіти і науки, молоді та спорту, Міністерства охорони здоров'я та Міністерства закордонних справ України (наказ Міністерства юстиції України від 8 вересня 2009 року №764/7).

По суті, це експерти усіх тих органів, які у тій чи іншій мірі будуть в подальшому відповідальними за виконання Конвенції Ради Європи про захист дітей від сексуальної експлуатації та сексуального розбещення.

У тісній співпраці з представниками робочої групи Міністерством юстиції України розроблено проекти Законів України «Про ратифікацію Конвенції Ради Європи про захист дітей від сексуальної експлуатації та сексуального розбещення» та «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з ратифікацією Конвенції Ради Європи про захист дітей від сексуальної експлуатації та сексуального розбещення», останній у вересні 2010 року пройшов громадські обговорення.

На сьогоднішній день проекти Законів України «Про ратифікацію Конвенції Ради Європи про захист дітей від сексуальної експлуатації та сексуального розбещення» та «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з ратифікацією Конвенції Ради Європи про захист дітей від сексуальної експлуатації та сексуального розбещення» знаходяться в Адміністрації Президента України і ми сподіваємося, що вони найближчим часом будуть внесені на розгляд Верховної Ради України.

Слайд 9

Слайд 10

- **Національні експерти підготували та надали в розпорядження українських органів влади дослідження з питань правової сумісності стосовно прокурорського переслідування та попередження насильства над жінками та дітьми. Ця експертиза допомогла ідентифікувати області, що вимагають вдосконалення по проблемі переслідування та попередження насильства над жінками та дітьми. У Верховній Раді України були проведені слухання та обговорення необхідності проведення певних законодавчих змін для подальшого вдосконалення захисту прав дітей.**

Учасники парламентських слухань на тему: «Законодавче забезпечення та реальний стан дотримання прав дитини в Україні», що відбулися 22 грудня 2010 року, відзначали, що керуючись принципами першочергової турботи про дитину, пріоритетності її прав, Україна здійснює суттєві кроки у вдосконаленні захисту прав дітей. В Україні створено основні засади законодавчого забезпечення у сфері захисту прав дітей.

Необхідно зазначити, що контроль за виконанням рішень цих слухань покладено на Комітет Верховної Ради України з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму, з яким саме і співпрацював проект по зазначеним вище питанням.

Слайд 11

Слайд 12

- В рамках проекту була надана юридична експертна оцінка щодо насильства над жінок і дітей
- Надана юридична експертна оцінка щодо проектів змін до закону про попередження насильства в сім'ї

Ці матеріали були передані українським органам влади з метою підтримки вдосконалення законодавчої бази та приведення її у повну відповідність із європейськими стандартами щодо захисту прав дітей

Слайд 13

Слайд 14

У рамках ВРУ була створена Робоча група з розробки дієвого правового механізму для захисту дітей від сексуальної експлуатації та сексуального розбещення

- **Проект, в певній мірі, сприяв розробці та реєстрації у ВРУ законопроект про внесення змін та поправ до Кримінального та Кримінально-процесуального кодексів України щодо допиту (проведення інтерв'ю) неповнолітніх потерпілих і свідків.**
- Результати правової експертизи обговорено на засіданні Комітету ВРУ і розвинуті під час Парламентських слухань 22 грудня 2010 р., а саме, питання необхідності законодавчих змін для подальшого вдосконалення захисту прав дітей

Слайд 15

Слайд 16

Розбудова потенціальних можливостей

- **Закладено фундамент для включення України до Міжнародної мережі допомоги дітям, постраждалим від сексуального насильства і сексуального розбещення. Проект організував декілька семінарів щодо принципів створення лінії допомоги (ст.13 CETS 201) (на яких українській стороні була запропонована можливість набути статус потенційного члена цієї організації)**
- **За підтримки проекту сформована Робоча група та розроблено план дій для створення необхідних інструментів для побудови лінії допомоги: українські фахівці отримали деталізовані рекомендації та документацію стосовно впровадження такого інструменту**

Слайд 17

Слайд 18

Методичні рекомендації “Запобігання торгівлі людьми - Уроки в загальноосвітніх навчальних закладах”

- **Започатковано розробку превентивних навчальних програм для дітей і молоді у сфері торгівлі людьми**
Представникам органів влади надана допомога у розробці рекомендацій для обговорення та впровадження на уроках “найкращих практик” для пояснення небезпеки торгівлі людьми та найгірших форм дитячої праці. **Методичні рекомендації “Запобігання торгівлі людьми - Уроки в загальноосвітніх навчальних закладах” опубліковані та розповсюджені серед вчителів в усіх регіонах України.** Близько 200 вчителів та держслужбовців з сектору освіти покращили свої навички та обізнаність щодо проблеми попередження торгівлі дітьми та молоддю для запобігання перетворення їх на жертв.

Слайд 19

Слайд 20

У рамках ВРУ створена Робоча група з розробки дієвого правового механізму для захисту дітей від сексуальної експлуатації та сексуального розбещення

Слайд 21

Проект сприяв розробці політики та практики боротьби з **сексуальною експлуатацією дітей шляхом підтримки моніторингу судових практик щодо випадків сексуальної експлуатації і насильства проти дітей**. Результати практики моніторингу опубліковані та увійшли у навчальні матеріали для відповідних цільових груп

Слайд 22

- Завершено та поширено українською мовою “Керівні принципи політики Ради Європи щодо комплексних національних стратегій із захисту дітей від насильства”

Слайд 23

Слайд 24

- Розробка і публікація посібника для суддів – “Захист прав жінок і дітей судовими та правоохоронними органами в Україні”

Слайд 25

Слайд 26

- Завершення розробку та публікацію “Рекомендацій для правоохоронних органів щодо попередження домашнього насильства”: проект надав підтримку Міністерству внутрішніх справ України

Слайд 27

Слайд 28

- Державним службовцям надано відповідні матеріали українською мовою про права жінок і дітей відносно Європейської соціальної хартії (переглянутої)

Слайд 29

Слайд 30

- Представникам української влади надані **загальні рекомендації та висновки проекту** стосовно інституціональних та правових питань, впровадження механізмів та практик у відповідності до Європейських стандартів в сфері прав дітей

Слайд 31

Навчання та підвищення професійної кваліфікації

Вчителі та держслужбовці з сектору освіти покращили свої навички та обізнаність щодо проблеми попередження торгівлі дітьми та молоддю для запобігання перетворення їх на жертв.

- **Соціальним працівникам з усіх областей України надані практичні інструменти щодо корекційної роботи з особами, які вчинили насильство в сім'ї**

Слайд 32

- **Розроблено, протестовано та оцінено програми тренінгу щодо прав дітей для представників відповідних професійних груп та впроваджено ключові компоненти у пілотний навчальний курс**
- **Державним службовцям надано відповідні матеріали українською мовою про права жінок і дітей відносно Європейської соціальної хартії (переглянутої)**

Слайд 33

Слайд 34

Багато уваги приділялося безпеці дитини в інтернеті

Діти і Інтернет

- **близько 800 представників правоохоронних органів, прокуратури, представників судових органів, соціальних робітників пройшли підготовку з питань, пов'язаних із сексуальною експлуатацією та розбещенням дітей, включно**

із допомогою дітям – жертвам злочинів скоєних через Інтернет. Визначено методи та заходи щодо попередження і боротьби із сексуальною експлуатацією дітей і відмиванням доходів, отриманих від дитячої порнографії

Слайд 35

Слайд 36

- **Судді із 10 областей України отримали практичну інформацію із різних аспектів справ, пов'язаних з участю неповнолітніх у судовому провадженні та транскордонною торгівлею людьми.**

Слайд 37

- **Близько 1700 працівників державної служби, суддів, правоохоронців та прокурорів пройшли тренінги та підготовку в сфері гендерної рівності та прав жінок**
- **Проект досяг значних результатів своєї реалізації завдяки активній участі та залученню бенефіціарів. Всі заплановані заходи проведені, якісну експертизу надавали загалом 94 національні та 63 міжнародні експерти із 25 країн, які представляють 18 організацій**

Слайд 38

Маємо сміливість заявити, що проект досяг успіхів і досяг їх завдяки участі з боку всіх бенефіціарів проекту, а саме національних (94) та міжнародних (63) експертів. Це була ефективна співпраця фахівців із 25 країн, що представляли 18 організацій.

Проект, як захід, завершився, але спільні зусилля щодо захисту прав дітей в Україні, без сумнівів, будуть гідно продовжені. Цьому маємо підтвердження:

Одним із пріоритетних напрямків діяльності України під час головування став захист прав дитини..